

D • N

29/12 1948

Norska arbetarledare om Ryssland

Representanter för den norska landsorganisationen har på inbjudan företagit en tre veckors studiefärd i Ryssland. Några huvudpunkter i deras rapport från resan har redan relaterats av Dagens Nyheters Oslokorrespondent. Den lilla broschyr i vilken reseintrycken sammanfattats är emellertid i sin helhet av intresse. Än en gång klarlägges att endast djup okunnighet om ryska förhållanden förklarar att en mängd arbetare utanför Ryssland skänker sin röst åt kommunistiska partier. Upplysning om Ryssland är liktydig med effektiv propaganda mot kommunismen.

De resande delegaterna framhåller uppriktigt att de inte kommit i närmare beröring med politiska förhållanden. Deras iakttagelser på det området omfattar knappast mer än just mörkläggningen och isoleringen. I de anläggningar de besökt har det ofta varit förbjudet att svara på de mest ordinära frågor, t. ex. om arbetarantal och produktionsresultat. Det ryska folket bibringas tron att de största framstegen på alla områden är gjorda av ryssar; sålunda är den elektriska lampan uppfunnen av en ryss, inte av amerikanen Edison. Segern i världskriget var Rysslands; "de västallierades roll under det andra världskriget har praktiskt taget glömts bort". Avspärningen blir allt fullständigare. Från innevarande år daterar sig en lag som förbjuder ryssar att motta utlänningar i sina hem eller att besöka utlänningar i deras hem; giftermål med utlänningar har redan tidigare förbjudits. Ryska krigsfångar som vistats i Norge får, för att ta ett annat exempel, inte skriva till norska vänner och bekanta. Uppenbart är att denna förening av isolering och hejdlös nationalistisk propaganda måste föda en självgodhet och ett förakt för främlingar utan motstycke i fria stater. Hela folket lever i en skenvärld uppbyggd av det härskande fåtallets lögnar och fantasier.

Genomsnittslönen "tillåter endast inköp av det för livets uppehållande mest oundgängliga". Bostadsbristen är så fruktansvärd att "det stora flertalet inte har någon väsentlig fördel av de låga hyrorna". Endast få kan köpa sådana varor som kött, smör och fisk; de får nöja sig med bröd, potatis och grönsaker. I det hela kan den ryske arbetarens levnadsstandard, enligt resenärernas beräkningar, uppskattas till högst 60, om den norske arbetarens sättes till 100. Löneskillnaderna mellan olika grupper är emellertid högst betydande. Om genomsnittslönen i en fabrik är 800 rubel i månaden, kan man i samma fabrik finna löner på 2.000—2.000 rubel, ja, ända upp till 10.000—14.000. Att dessa skillnader är möjliga beror dels på att lönen rättas efter arbetsprestationen, dels på att arbetsintensiteten i genomsnitt är så låg att särskilt skickliga och kraftiga arbetare kan prestera mångdubbelt mer än andra. Givet är att än större inkomster

tilldelas den nya överklassen av direktörer, partifunktionärer, högre officerare osv.

Även statens inkomster berörs i korthet i rapporten. På den punkten föreligger en ordning som förverkligar en västeuropeisk reaktionärs vildaste drömmar. Den direkta skatten är obetydlig och icke progressiv; någon arvsskatt finns inte. Av 1948 års statsbudget om 420 miljarder rubel täckes endast 30 miljarder av direkta skatter; omsättningsskatten ger däremot 280 miljarder och en avgift på produktionsföretagens överskott (alltså ett annat slags omsättningsskatt) omkring 100 miljarder.

Det positiva resenärens funnit inskränker sig praktiskt taget till socialpolitiken — ett område där det kommunistiska Ryssland är oerhört överlägset tsarernas Ryssland, men där det fortfarande står efter en rad västeuropeiska demokratier. Att samhället sköter hälsovården och i stor utsträckning organiserar fritiden är för övrigt en självklar följd av den eländiga levnadsstandarden — människor i djupaste fattigdom kan inte tänkas spara till dylika ting.

I det hela bekräftar Osloreporten vad man förut vet: att Ryssland just från arbetarklassens synpunkt representerar nöden och reaktionen. Till de låga lönerna kommer förbudet mot strejker, undanröjandet av den politiska och allmänt medborgerliga friheten, förbudet mot att välja yrke och byta arbetsplats utan tillstånd, det totalt obeslöjade slaveriet för de tredskande och kritiska. Den riktning som dagligen hyllar detta system i vårt land kallar sig egendomligt nog för arbetarparti och behandlas i vissa sammanhang som en närstående rörelse av det socialdemokratiska partiet.

Dec. 9 l. 3 ul.
2 k. 2 a